Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: BErgen 4-0807, 4-0237
Телеф. УНО: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 116. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ТРАВНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 116. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 7, 1952. VOL. LX.

ПІВТОРА БІЛЬЙОНА НА ЗАБЕЗПЕКУ ПРОТИ ПОВОДІ

Вашинґтон. — През. Труман звернувся до Конґресу за призначення $1,500,000,000 на виповнення програми самовистачальної забезпеки проти поводей у майбутності. Програму мала б переводити Корпорація Фінансової Відбудови. Вона полягає в тому, щоб як одиниці, так і організації, які можуть потерпіти шкоду від виливів рік, дістали відшкодування. Президент зголошує програму забезпечення під опікою уряду тому, що приватні обезпеченеві підприємства не приймають зголошень забезпеки для домовласників, фармерів і бизнесовців, яких масток був би цілковито зметений під час поводі. За урядовою програмою приватні компанії могли б брати участь в забезпеченні усіх катеґорій осіб і мастку під ґарантією уряду, що вони дістануть зворот на випадок завеликих втрат.

Це вже друга пропозиція президента в справі забезпечення проти поводі. Перший раз він зголосив таку програму негайно після нещастя 20 серпня 1951 р., коли він оглянув був розміри шкоди з виливів рік Канзас, Мізурі й Місісіпі, одначе Конґрес злегковажив його звернення. Тепер президент передав Конґресові законопроєкт до ухвалення насамперед $500,000,000 для забезпечення. Пізніше цей фонд мав би зрости додатковими такими самими дотаціями 1 липня 1953 і 1 липня 1954 р. за одобренням президента. Відшкодування мало б виносити найвище $250,000 за шкоду чи то приватної людини, чи корпорації, але в кожному випадку воно не було б повне, тільки до висоти 90% дійсної шкоди. Це зроблено на те, щоб власники мали причину дбати про відбудову поруйнованих господарств та домів, бо це потрібне для добробуту країни. Тому, що такий плян досі не був випробований, президент думає, що його треба прийняти як підставу до дальших досвідів.

Хочуть спинити Кіфовера

Маямі, на Флориді. — Після того, як сен. Ричард Б. Россел, з Джорджії, вийшов з відкритою опозицією проти кандидатури сен. Кіфовера на найменування на кандидата на президента з Демократичної партії, кол. сен. Клод. Пеппер станув на боці Кіфовера, щоб недопустити до змагань Росела спинити його кандидатуру. Россел звісний з своїх змагань спинити кол. сенатора, а теперішнього президента ЗДА, Гері С. Трумана. Тому, що сен. Кіфовер проголосив свою кандидатуру ще далеко до правиборів, він, у деяких стейтах, являвся єдиним кандидатом Демократичної партії і тому діставав майже всі голоси партійців. Відношення сил після заяви Пеппера покажеться при правиборах, призначених у Флориді на вівторок, за вислід яких сен. Россел перевів завзяту кампанію.

Замороження грошей, зложених за комуністів

Ню Йорк. — Державний повірений, Натаніель Ґольдстейн заявив, що, судовим зарядженням, заморожено фонд в 717 тисяч долярів, що їх було зложено свого часу на застав за одинадцять комуністів. Суму цю було приділено з Фонду порук Нюйоркського Конґресу Горожанських Прав. Ґольдстейн виявив що вже довший час існує задум глибше вглянути в діяльність цього фонду й зацікавитися джерелами, з яких ця організація черпає свої великі грошеві суми. Його прямування були спричинені „загальною користю", бо в минулому виявились надуживання цього Фонду, з якого користали комуністичні підривні діячі, що за них Фонд складав поруку й вони отримували можливість повертатися до попередньої діяльности. Фонд цей був організований у 1946 році й за той час через нього проплило понад півтора мільйона долярів.

Арештували друзів Сутона запідозрених в убивстві Шустера

Ню Йорк. — Нюйоркська поліція переводить допити Гарві (чи Гейсі) Бістані, що його арештувала поліція в Провіденс, у стейті Род Айленд як „головного запідозреного" в убивстві Арнолда Шустера в Брукліні. Він видав був в руки поліції звісного бандита, Вилієма Сутона, що тепер відсиджує досмертну тюрму на підставі присуду в Брукліні. Бістані, звісний під назвою „Сирійське Світло", був колись борцем на сцені. Він вважається приятелем Сутона. Його арештували саме в хвилині, коли він складав пляни грабунку фабрики в Нютон, Масс. Крім нього поліція арештувала ще його дівчину, Максім Тейлор і його спільників: Мануела Дж. Орфео з Дербі, Конн., і Дениса Литвина з Фолл Рівер, Масс., який колись виступав як борець на сцені під іменем Бой Раймонді.

СПІР ПРО СТАЛЕВУ ПРОМИСЛОВІСТЬ ПЕРЕНОСИТЬСЯ ДО КОНҐРЕСУ

Вашинґтон. — Торги за наладнання платні в сталевій промисловості не мають виглядів на успіх доки Верховний Суд не вирішить засадничої справи, а саме чи президент має право захоплювати приватну власність під керівництво уряду. Розправа над цим питанням призначена на найближчий понеділок, а вирішення прийшло б найшвидше три тижні після переслухання обидвох сторін. Тим часом дискусія над цінами сталі й робітничими платнями перенеслась до Конґресу. Палатна комісія освіти й праці почала допити над вирішенням Ради Стабілізації Платні, попилишити на першого свідка Чарлса Е. Вилсона, що зрікся становища директора мобілізації саме під час спору над цим питанням. У Сенаті зголошено законопроєкт за зворот захоплених підприємств їхнім власникам. Справа відіб'ється теж на дворічній конвенції юнії сталеварників, яка починає свої наради у вівторок 13 травня у Филаделфії. Нема сумніву, що там прийде до гострих нападів на сталевих підприємців за їхній опір проти наладнання питання платень. Серед таких дискусій продукція сталі повертає до нормального темпа і є вигляди, що вона втримається в такому стані, аж до часу вирішення спору Верховним Судом.

ҐЕН. КЛАРК В ГОЛОВНІЙ КВАРТИРІ О. Н.

Ґен. Марк Кларк, призначений президентом Труманом головним командантом аліянтських збройних сил на Далекому Сході, перед своїм відлетом до Токіо відвідав ще головну квартиру Об'єднаних Націй в Ню Йорку. На фото: Ґен. Кларк інформує генерального секретаря ОН, Тріґве Лі, про свої нові завдання, показуючи на мапі район свого командування.

ҐЕН. КЛАРК ВЖЕ ВИЇХАВ НА ДАЛЕКИЙ СХІД

Вашинґтон. — Ґен. Марк В. Кларк відлетів вчора літаком до Токіо, щоб перебрати головне командування аліянтських збройних сил на Далекому Сході від дотеперішнього команданта ґен. Метью Ріджвея, який був призначений президентом Труманом головним командантом аліянтських збройних сил в Европі, на місце ґен. Двайта Айзенгавера. Вступаючи до літака, ґен. Кларк заявив, що він робитиме все можливе, щоб довести до „чесного перемир'я в Кореї". Перед відлетом на новий пост, ґен. Кларк відбув наради з найвищими військовими представниками в Пентаґоні, а ґен. Дж. Лотон Колінс, шеф штабу армії, супроводжав його на аеродром. Тимчасом з Пентаґону повідомлено, що ґен. Ріджвей вернеться з Токіо до Вашинґтону 19-го травня і вже 24-го травня відлетить до Парижа, щоб перебрати командування від ґен. Айзенгавера, який вертається до Злучених Держав. Президент Труман звільнив ґен. Айзенгавера з його европейського командування, щоб дати йому можливість кандидувати на президента Злучених Держав в найближчих виборах в листопаді ц. р.

В НЮ ЙОРКУ ЗАКУПЛЕНО БУДИНОК НА ДІМ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Ню Йорк. — З поінформованих джерел довідуємося, що плян створити в Ню Йорку осередок для української науки в Америці, підготовлюваний від чотирьох років Науковим Товариством ім. Шевченка, увійшов в стадію кінцевої реалізації. Минулого четверга, 1-го травня, голова Американського Відділу — НТШ, — проф. Микола Чубатий, та скарбник Т-ва о. Лев Чапельський, підписали контракт, яким закупили реальність при 302-304 Вест 13-та вул. в Ню Йорку, близько рухливого комунікаційного перехрестя 8-мої евеню та 11 стріти. Закуплена реальність це триповерховий будинок, з викутою в ґраніті Манґеттену великою, сухою пивницею, який досі був вживаний на легку індустрію та бюра. Після відповідного ремонту та адаптацій для цілей науково-дослідчих, будинок буде відданий до вжитку української науки мабуть восені ц. р. Будинок на Дім Української Культури закупило НТШ в значній мірі із тих десяти відсотків, що їх виплачує на руки НТШ для цілей української науки Український Народний Фонд. Цей фонд збільшувався теж пожертвами членів-основників, що вплачували на ту ціль по 500 і більше долярів та членів-добродіїв, ро вплачували по 100 долярів. Першим членом основником став гром. Семен Угорчак з Брукліна, що пожертвував на ту ціль 1000 долярів. Проте, загальна сума з УНФонду і пожертв далеко не вистачала на закупно навіть скромного дому в Ню Йорку і тому НТШ затягнуло поважний короткотерміновий мортгедж, який мусить бути сплачений впродовж кількох років. Теж кошта адаптації будинку вимагатимуть поважних сум. Управа НТШ сподіється, що українська спільнота в ЗДА допоможе завершити реалізацію пляну Дому Української Культури, що є справою не тільки місцевого громадянства, але всіх американських українців, яким лежить на серці збереження українських культурних надбань, так безпощадно нищених на рідних землях.

Антикомуністичні летючки ДОБРУС-у на комуністичній параді

Ню Йорк. — Під час першотравневої комуністичної паради в цій метрополії, між товпою людей на Юніон Сквер нагло появилися антикомуністичні летючки, що їх масово роздавали і поширювали члени ДОБРУС'У та ОДУМ-у. На летючках були фотознімки з розкопок масових могил у Вінниці та відповідні заклики і перестороги перед небезпекою комуно-російського імперіялізму. Більшість людей приймали летючки та ховали і просили більше для других. Інші, натомість, прочитавши летючку, рвали її та почали вихоплювати їх з рук інших, але даремно; летючки великою кількістю появилися знову. Дібравшись до гурту тих, що стояли перед трибуною комуністичних „вождів", добрусівці і одумівці дослівно закидали їх летючками, що були відбиті на червоному папері. Ці думали, що це „їхні" і почали читати, але не всі дочитували до кінця. Деякі з тих, що початково приплескували параді, прочитавши летючку, ховали її та відходили з гурту. (В.Н.).

Американський літак на Північнім бігуні

Енкоредж, Аляска. — З свого літовища на островах Флетчера, на північний бігун полетів, там приземлився і щасливо повернувся американський військовий літак. На літаку були визначні вчені та члени секретаріяту літунства. На північному бігуні літак пробув понад три години.

БРЕДЛІ ПЕРЕДБАЧУЄ ВЕРШОК РОСІЙСЬКИХ ЗБРОЄНЬ НА 1954 РІК

Вашинґтон. Ґен. Омар Н. Бредлі, виявив у сенатській комісії збройних сил вісти призбирані ґенеральним штабом про військову силу Росії, якої воєнна потуга, за його передбачуванням, дійде до вершка в 1954 р. Він твердить, що російський поступ в атомовій продукції уже тепер дійшов до такого ступня, що вона „може вариcкувати більшою аґресією вже тепер". Бредлі явився на свідчення численної делеґації департаменту оборони, яка хоче остерегти Конґрес перед зменшуванням фондів на оборону в найближчому скарбовому бюджеті, який виносить $46,000,000,000 на всі три ділянки збройних сил ЗДА. Від довшого часу офіцери з департаменту оборони твердили, що вершок кризи прийде в 1943 р. Бредлі подав причини такого погляду. Одна з них, це виявлення Росії атомових тайн британським знавцем Фуксом. Дальше, каже Бредлі російські матеріяли, вироблені й нагромаджені досі, почнуть псуватися в наступному році, отже Росія може забажати зробити з них ужиток ще перед часом. Крім того Росія безупину збільшає кількість своїх дивізій.

Непорозуміння між ЗДА і Британією в справі команди на Середземному морі

Лондон. — Адмірал Вилієм М. Фехтелер, шеф морських сил ЗДА, вже чотири дні переговорює з британським міністром оборони, філд маршалом вайкантом Александром у справі головної команди на Середземному морі і досі не міг дійти до порозуміння. Переговори мають тривати ще один день і тоді адмірал Фехтелер відлетить до ЗДА, де здасть звіт про стан переговорів. ЗДА і Британія згідні в тому, що Середземноморський простір має бути під одним командуванням, а прем'єр Черчил заявив був 19-го квітня, що командувачем на цьому морі мав би бути американець, а англієць на Атлантику. Але лейбуристська опозиція домагається там англійського командування. Здогадуються, що розходження між ЗДА і Британією полягають у тому, що панують різниці думок між двома державами в справі важливости ролі Середземного моря під час війни та хто мав би бути там командантом уже тепер. На запит бувшого лейбуристського міністра Шінвелла в цій справі прем'єр Черчил заявив, що тепер „він не може нічого сказати в справі головного командування на Середземному морі".

Ґен. Айзенгавер на прощальних відвідинах в Італії

Рим. — Ґен. Двайт Д. Айзенгавер, дотеперішній головний командант аліянтських збройних сил в Европі, що залишає тепер свій пост та вертається до Злучених Держав, приїхав до Риму, щоб попрощатися з італійським урядом та італійськими військовими командантами. В столиці Італії його сердечно привітали місцеві американські та італійські представники. Перед приїздом до Риму ґен. Айзенгавер був зупинився в Удіні, де приглядався великій військовій параді, в якій взяло участь коло 10,000 італійських вояків, що репрезентували ті частини, які Італія призначила підпорядкувати спільному командуванню Атлантійського Пакту. Відбувши короткі наради з італійськими військовими керівниками, ґен. Айзенгавер ще відвідає президента та прем'єра Італії і вернеться назад до Парижа.

Помер журналіст, що писав про ув'язнення митрополита Шептицького

Шикаґо. — У віці 74 років помер тут Антоні Чарнецкі, ветеран-журналіст і колишній повітовий федеральний урядовець. Під час першої світової війни він був кореспондентом щоденника Шикаґо Дейлі Нюз і в цьому характері він виїхав до Европи. Тоді він прислав точні вісті про ув'язнення Росією митрополита Андрія Шептицького і про його заслання на Сибір. Він був знаний серед католицьких кіл і дістав відзначення від папи Пія XI. Вісті, що їх зібрав Чарнецкий, послужили українсько-католицькому священикові о. Йосифові Чаплинському з Перт Амбою до написання книжки про Митрополита п. з. „Царський В'язень", яка вийшла в 1915 р. у Филаделфії.

Нагорода Пуліцера за найкращу драму „Ди Шрайк"

Ню Йорк. — Нагороду з фонду Пуліцера за найкращу американську драму, написану в минулому році дістав Джозеф Крамм, а за найкращу повість Герман Воук. Драма Крамма звісна під назвою „Ди Шрайк" (Сорокопуд), а повість Воука під назвою „Кейнс Мютіні" (Бунт Каїна). З газет дістав золоту медалю щоденник „Ст. Луї Пост-Діспеч" за безінтересовну працю при викритті податкових надужить поборця Джеймса П. Фінеґана, а за репортажі, — Антоні Левієро, кореспондент „Ню Йорк Таймсу" за звідомлення з розмов між ґен. Доґлесом МекАртуром і през. Труманом. Першу музичну нагороду дістав Гейл Кубік, за написання „Сімфоні Консертанте". Крім того роздано нагороди за писання редакційних статтей, за газетярські рисунки, фотографії, поезію, писання біографій.

Ще є до розпорядження стипендії східно-европейського фонду

Ню Йорк. — Східно-Европейський Фонд повідомляє, що він має до розпорядження ще декілька стипендій — тільки оплата студійних коштів — на академічний рік 1952-1953. Ці стипендії приступні для студентів українського походження, які вже приняті до американських університетів або каледжів, як кандидати до дипломів. З них можуть скористати тільки ті студенти, які покинули СССР після 1941 року та ще не досягли 35 року життя і добре володіють англійською мовою. За дальшими інформаціями писати (англійською мовою) до:

EAST EUROPEAN FUND, Inc.,
10 E 44th St., New York 17, N. Y.

Літаконосець „Васп" їхав 22 милі задом

Ню Йорк. — Літаконосець „Васп", який 26 квітня зударився з воєнним кораблем типу „Гобсон", при чому згинуло 175 моряків на повному морі, повернувся до берегів ЗДА і заїхав до причалу в Ґрейвсенед Бей у Брукліні. Його капітан каже, що, після зудару. Васп мусів їхати взад задом на віддалі 22 миль з уваги на своє ушкодження. Швидкість такої їзди виносила тоді по шість вузлів на годину, серед бурхливого моря.

МИРОВИЙ КОНТРАКТ З НІМЕЧЧИНОЮ БУДЕ ПІДПИСАНИЙ 20. ТРАВНЯ

Лондон. — Тут з поінформованих джерел повідомляють, що мировий контракт між західними аліянтами і Західно-Німецькою Федеративною Республікою мав би бути підписаний вже 20-го цього місяця. На підставі цього контракту Західній Німеччині будуть привернені права суверенної країни, в заміну за німецьку участь в европейській оборонній спільноті. Проєкт мирового договору мав би вже бути в основному готовий, хоча в останніх днях виникли ще деякі суперечності між урядом в Бонн і Британією. Британське міністерство закордонних справ вчора нагло закликало до Лондону британського високого комісаря в Німеччині, сер І. Кіркпатріка, щоб з ним обговорити зв'язані з контрактом труднощі. Ці труднощі мали б відноситися головно до розмірів німецького вкладу в західну оборону та поступової сплати німецьких зобов'язань за вдержання британських військ на німецькій території. Британський уряд відмовляється від будь-яких дальших концесій в користь Німеччини, а німецький уряд погрожує, що він не підпише мирового контракту в передбаченому часі. Західно-німецький канцлер д-р Конрад Аденауер побоюється, що без таких німецьких концесій йому буде важко домогтись в своєму парляменті ратифікації договору. Всі ці проблеми, як теж справу західної відповіді на останню совєтську ноту в справі об'єднання Німеччини, обговорював вчора секретар закордонних справ Іден з Кіркпатриком. Опісля зустрілись ще окремо американський, британський та французький представники і щераз перевірили західну відповідь Совєтам, яка мала б бути передана совєтському урядові вже з кінцем цього тижня. В Британії, Франції і головно в Німеччині серйозно занепокоєні відкликаною тепер пропозицією державного департаменту Злучених Держав, щоб західні представники почали негайно переговори з совєтським представником в Берліні. Американці відкликали свою пропозицію після того, як Британія і Франція видвигнули справу перевірки можливостей вільних виборів в східній і західній зонах Німеччини окремою міжнародною комісією.

Вибори в Гессе скріпили становище канцлера Аденауера

Бонн, Німеччина. — Хоч у виборах в Гессе здобули найбільше голосів опозиційні до теперішнього федерального уряду соціял-демократи, проте кінцеві підрахунки голосів та їх порівняння з вислідом попередніх виборів переконують, що вислід цих виборів серйозно скріпив становище канцлера д-ра Аденауера та очолюваного ним уряду. Християнські демократи, партія канцлера Аденауера, здобула в теперішніх виборах 393,137 голосів, тоді коли в попередніх виборах в 1950 році вона була здобула 348,148 голосів. Опозиційні соціялісти здобули тільки 34,698 голосів більше, ніж в попередніх виборах а теж опозиційні вільні демократи здобули 331,027 голосів, в порівнянні з 588,739 голосами, що їх вони мали в попередніх виборах.

Червоні не хочуть перемир'я в Кореї — твердить ґен. Ван Фліт

Токіо. — Головний командант аліянтських сухопутніх збройних сил на фронті в Кореї, ґен. Джеймс А. Ван Фліт, заявив вчора представникові французької пресової аґенції, що комуністи не хочуть перемир'я в Кореї і тенденційно роблять труднощі на переговорах в Панмунджом. Заява ґен. Ван. Фліта віддзеркалює загальний песимізм, який знову виявляється щодо можливостей замирення. Це недовір'я має своє виправдання в самих переговорах. Після того, як аліянти пішли на найдальше можливі концесії та запропонували нову компромісову розв'язку для спірних проблем, червоні відкинули теж ці аліянтські пропозиції і на переговорах знову заіснувала „мертва точка". Вчорашні наради, подібно, як і попереднього дня, тривали тільки кілька хвилин та закінчились тим самим результатом: їх відложено до чергового дня.

Економіст іменований японським амбасадором до Вашинґтону

Токіо. — Японське пресове аґентство повідомило з авторитетних джерел, що прем'єр Шіґеру Йошіда вибрав Ейкічі Аракі, президента електричної компанії в Токіо на першого японського амбасадора до Вашинґтону. Аракі прийняв номінацію. Призначення економіста амбасадором до Злужених Держав не було несподіванкою в дипломатичних колах, з тої простої причини, що найважливішим і найбільшим завданням представника нової Японії в Злучених Державах буде наладнати господарські і торговельні стосунки між обома країнами. Аракі має 62 роки, був ґубернатором Банку Японії та вважається одним з найкращих фінансових експертів країни.

ШВЕДИ ХОВАЮТЬ ПОШИРЕНУ ОБОРОНУ В ПІДЗЕМЕЛЛЯ

Стокгольм, Швеція. — Лейтенант генерал Карл Авґуст Еренсваер, шеф шведської армії, заявив, що його армія дістала модерну зброю та збільшила силу вогню своєї артилерії. Швеція не належить до Північно-Атлантійського Оборонного Пакту, бо хоче задержати традиційну невтральність під час війни, але послухала закордонних порад та змодернізувала свою оборонну силу, беручи до уваги існування атомової зброї. Шведи твердять, що їхня оборонна система достосована до теренових прикмет їхньої країни, де переважають гористі лісові терени, засіяні численними озерами. Найважливіші оборонні пункти перенесено під землю, де знаходяться: воєнна промисловість, ганґари, приміщення для війська та воєнні шпиталі. Шведський уряд зачав переносити в підземелля свою оборонну силу вже перед дванадцяти роками, коли 1942 р. збудовано під землею першу воєнну фабрику та перший воєнний шпиталь. Шведи надіються, що під землею зможуть працювати з успіхом для оборони своєї країни і під час війни та вважають, що їхня оборонна сила належить щодо величини до другої кляси в Европі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СТАЛЬ І НАФТА

Сталь і нафта — це хребет і кров господарства і оборони країни. В обох цих підставових індустріях Злучених Держав виникла тепер загрозлива криза, що може потрясти цілим господарством і серйозно підважити оборонні зусилля.

Криза постала насамперед в сталевій індустрії. Конфлікт між працедавцями і робітниками в справі підвишки платень призвів до безпосередньої загрози страйку, що спонукало президента Трумана покликатись на свої конституційні повновласті та підпорядкувати сталеву промисловість урядовій контролі. З таким рішенням не погодились ані підприємці, ані робітники, і справа опинилася в суді. Федеральний дистриктовий суддя Пайн минулого тижня видав рішення, що президент Труман не мав конституційної підстави до своєї акції та наказав негайно повернути фабрики назад їх власникам. Оборонці уряду і правники з департаменту юстиції, як цього можна було сподіватись, внесли відклик від цього вироку і справа опинилася у Верховному Суді Злучених Держав. Дискусія на цю тему набрала принципової ваги і Верховний Суд вже заповів, що він розгляне справу в найближчий понеділок. Тимчасом, суд заборонив урядові встрявати в справи платень або умовин праці. Голова юнії сталеварників зі свого боку заповів, що робітники тимчасом продовжуватимуть свою працю. Проте, справа ще в жадному разі не є вирішена і криза не минула.

Не менш критично розвивається справа в нафтовій промисловості. Минулого вівтірка 90,000 робітників нафтової промисловости почали страйк проти 70 компаній, що контролюють понад 40 відсотків рафінерської продукції. Кілька днів того страйку вистачило, щоб виявити катастрофальні його наслідки. Найбільше на цьому потерпіла досі оборона. Вже минулої п'ятниці військові повітряні збройні сили рішили обмежити до мінімум вишкільні лети на всіх своїх 40 базах в країні, скорочуючи в той спосіб основний вишкіл щонайменше 12.000 пільотів. На дальшу чергу прийшла цивільна авіяція. Адміністрація нафти для оборони рішила, щоб з цим вівтірком комерційні і приватні літаки зменшили на 30 відсотків зуживання газоліни. Цей розпорядок зобов'язуватиме до кінця місяця, що без сумніву болюче відіб'ється на цій одній з найважливіших ділянок американської торгівлі.

Тимчасом, загроза страйку в нафтовій промисловості ще тільки збільшується, бо готова поширитись на дальші підприємства. Страйк викликала юнія Міжнародних Нафтових Робітників, зв'язана з Конґресом Індустріяльних Робітників (СІО), та 20 менших юній робітників нафтової промисловости в Каліфорнії.

Катастрофальні наслідки такого положення наявні. Евентуальний страйк в сталевій індустрії вдаряв би в саму основу цілого господарства та оборони. Негайно з припиненням постачання сталі, мусіла б припинитися праця в багатьох інших господарських і оборонних галузях, для яких сталева індустрія постачає основні матеріяли. Страйк в нафтовій промисловості загрожує найбільш вітальному постачанню газоліни і олії для всіх родів збройних сил, включно з тими, що борються в Кореї. Що більше, ця проблема далеко переходить своє тільки внутрішньо-американське значення і до живого заторкує теж величезну міжнародну проблему оборони вільного світу перед большевицькою загрозою.

Можна мати різний погляд на причини страйку або страйкової загрози та різно їх оцінювати. Підприємці закидають робітничим організаціям, що це вони намагаються використати загрозливе положення країни та добитись більших особистих користей, тоді, коли робітничі організації зі свого боку закидають підприємцям, що це властиво вони страйкують проти народу, країни і уряду та загрозливим положенням намагаються виправдати своє становище у відношенні до вимог робітників.

Проте, ці взаємні обвинувачення справи в нічому ні зміняють, ані в нічому не зменшують тої загрози і тих шкод, що їх вже спричинює, або може спричинити страйк в цих двох підставових галузях промисловости і господарства та оборони. Загальна публічна опінія перестерігає і робітників і підприємців, щоб вони взаємно виявили максімум доброї волі і цю загрозу відвернули. Наради представників підприємців і робітників, які були скликані президентом Труманом до Білого Дому з кінцем минулого тижня та які закінчилися без будь-якого позитивного результату, такої доброї волі не виявили. І тому теж публічна опінія цілком правильно вимагає від уряду та законодавства, щоб вони, не встряваючи в причини спору, повели відповідну акцію та зробили все можливе, щоб відвернути загрозу страйку — та забезпечили господарству і обороні країни їх хребет і кров — сталь і нафту.

БИТВА ЗА НІМЕЧЧИНУ

Сім років після тотальної поразки в другій світовій війні, Німеччина знову стала одною з центральних проблем міжнародної політики, цим разом вже не так з уваги на свою питому вагу, як радше на міжнародні обставини та свій потенціял.

З Лондону повідомлено, що уряди західних великодержав вже устійнили свою чергову відповідь на совєтську ноту в справі об'єднання Німеччини та плянують передати цю відповідь совєтському урядові вже з кінцем цього тижня. Це вже друга західна відповідь на другу совєтську ноту в тій самій справі.

В першій ноті Москва пропонувала „негайну" конференцію представників чотирьох великодержав, на якій обговорено б можливості об'єднання Німеччини. При цьому совєтський уряд застерігався, що об'єднана Німеччина не повинна належати до жадного з міжнародних політично-оборонних бльоків, натомість повинна мати свою власну оборонну силу. Західні алянти, відкидаючи совєтські застереження щодо участи Німеччини в колективній обороні, висловили рівночасно в своїй першій відповіді побажання, щоб Москва з'ясувала точніше, як вона собі уявляє об'єднання Німеччини, висловлюючи із свого боку застереження, що таке об'єднання могло б відбутися тільки на базі вільних виборів в цілій країні.

В своїй другій ноті Москва промовчала свої попередні застереження і рівночасно виявила свою згоду на вибори. Тепер алянти дальше прецизують своє становище в цій справі і заявляють, що вибори можуть відбутися тільки після того, як міжнародна комісія, створена при Об'єднаних Націях чи в іншій формі, перевірить можливості таких виборів в обох зонах Німеччини.

Ця дипломатична гра ведеться без сумніву у зв'язку з акцією західних велокодержав в справі мирового контракту з Західною Німеччиною та включення її в західно-европейську оборонну систему. Москва цілком добре здає собі справу, що включення Зах. Німеччини та її людського і господарського потенціялу в західний військовий алянс сильно перехилить перевагу в західний бік. Тому вона вживає всіх можливих трюків, щоб до такого алянсу не допустити. Рівночасно з дипломатичною акцією, на увагу заслуговує недавній напад совєтських боєвих літаків на французький пасажирський літак в дорозі між Франкфуртом і Берліном. Всю свою акцію в справі Західної Німеччини, алянти узгіднюють з західно-німецьким урядом, який з черги, демократичним порядком, базує свою політику на становищі та опінії свого населення. Такий совєтський терористичний акт, з рівночасною повінню всілякої пропаґанди, може відповідно вплинути на наставлення західно-німецького населення. В цілу ту дипломатичну і пропаґандивну гру втягається ввесь арсенал інших арґументів, включно з східними кордонами Німеччини. В той спосіб розгорнулася справжня дипломатична і пропаґандивна битва за Німеччину, від висліду якої у великій мірі залежатиме й вислід теперішнього східно-західного змагу в світовій площині.

Алянти, як теж і німці, не мають, виходило б, жадних ілюзій щодо совєтських інтенцій. Совєтські дипломатичні ноти говорять про об'єднання Німеччини, а комуністична пропаґанда дає аж надто багато арґументів, що це *об'єднання подумане в той спосіб,* що Західна Німеччина повинна бути прилучена до Східної та що комуністичний східно-німецький режим повинен бути поширений і на Західну Німеччину. Тому то західні алянти, відповідаючи на совєтські ноти та виявляючи свою готовість переговорювати, рівночасно продовжують і приспішують свою політику інтеґрації Західної Німеччини в західну оборону.

Дещо інакше підходять до тої справи самі німці. Вони без сумніву бояться, як вогню, „об'єднання" на совєтський лад та совєтської „самостійности", але вони користають з обставин і торгують. Маючи двох покупців, вони підганяють собі ціну. Проте, цю політичну битву за Німеччину вже сьогодні можна вважати за перерішену в користь Заходу, з усіми наслідками такого її висліду.

Віктор Приходько

БЕЗ ПЛЯНУ...

Існує одна хиба в нашому, українському життю, на яку не звертається належної чи, краще сказати, жадної уваги, а, тим часом, хиба ця така важлива і така небезпечна, що коли й далі її не будемо добачати та не усунемо, то можемо сподіватись великих неприємностей і навіть трагічних розчарувань.

Ця хиба — це відсутність у всьому нашому рухові, у всій нашій праці — певної синтези, певного „вищого пляну", упорядкованости й послідовности в роботі, якогось підсумування зусиль та осягів і спрямування їх до одної мети.

Нація ми — велика і еміґрація ми сильна; енерґія у нас, можна сказати, невичерпна і суспільство наше, народ наш — гріх нарікати — в загальному, патріотичний і дисциплінований. І, справді: розпорядження Комітетів чи інших ведучих установ виконується точно й акуратно. Треба, щоби Карнеґі Гол під час того чи іншого святкування була повна, — і прийде точно 3,000 людей, а треба урядити маніфестацію в великій залі Ню Йорку — в Мангеттен Центрі — і та буде повна: *прийде та поз'їжджається до 5,000* людей, так — що пів тисячі мусять стояти на дворі чи вертатись додому. І все виходить величнo, імпозантно, — мало яка нація в Ню Йорку може доказати під цим оглядом того, що доказують українці.

Або — взяти нашу пресу. Не вистачить й дві години, щоби бодай по заголовкам переглянути усі ці денники, тижневики, двохтижневики, місячники й квартальники, — звичайні й ілюстровані, друковані й літографовані, — американські й европейські, французькі й канадійські, німецькі й арґентинські. Всі вони, правда, скаржаться й стогнуть, збирають „на пресовий фонд" і загрожують, що не вийдуть, але лихе їх не бере, — виходять ще й далі множаться.

Про що це свідчить?

Про те, що, справді, нація ми велика, а головно, — що сидить в нас велика спонтанна сила, багато молодої енерґії, ідеалізму та ентузіязму.

Але от — наша „Ахілева п'ята": розливається уся ця наша енерґія та зусилля, мов бурхливий потік на весні, затоплюючи усе навкруги, що треба й не треба, і нема кому узяти той потік у береги, спрямувати в одному напрямі, щоб був він сильний і виконав своє завдання.

За прикладами ходити далеко не треба.

Візьмім першу з краю — ділянку виховання наших дітей, нашої молоді тут в Америці, в національному дусі. Скільки ж то написано з цього приводу статтей, скільки відбулося й відбувається нарад і як багато в різних містах та місцевостях робиться різних заходів, дитячих імпрез, окремих відчитів і т. д.

Але що ж?

Усе це — розпорошене, розкидане, випадкове, не об'єднане єдиним пляном, єдиною програмою, залежне від доброї волі одиниць, що сьогодні хотять щось робити, а завтра не мають часу чи охоти.

А наслідки?

Абсолютно нема дитячої літератури, нема якогось одного загального дитячого журналу, читанок для дітей, а буквар з'являється лише завдяки доброї волі випадкового видавця.

Отже — при такій випадковости, розкиданости, безпляновости, — чи можна очікувати якихось позитивних наслідків у цій преважній ділянці?

Або — візьмім ту саму українську пресу. Виходить її — безліч. Можна сперечатись про рівень тих чи інших поодиноких органів, але зустрічаються там нераз — думки цікаві, пропозиції — поважні, а окремі виступи й дуже актуальні. Але хто у нас — яка установа — за усім тим слідкує, цікаві думки нотує, актуальні пропозиції використовує? Ніхто! І ось уся ця національна енергія, — продукт розумової праці і вищих зусиль, — не доходять навіть до відома тих людей, які ними могли б зацікавитись, пропадають у загальному хаосі і летять стрімголов у „Лету забуття".

А найгірше і найнебезпечніше — то в ділянці політичній. І тут ми робимо не мало: провадимо досить широку інформаційну працю, нав'язуємо зв'язки, подаємо меморіяли й протести, маємо вже й не мало приятелів серед впливових політиків, але, знов же, — усе це розпорошене по цілому світі, часто має випадково-добровільний характер, не пов'язане в одну цілість і, здебільша, ніяк не використовується. Тому уся ця робота або майже уся — пропадає. Не говоримо тут про осягнення нашої найвищої мети, що залежить від зрушень чисто історичного, ґльобального порядку, але маємо на увазі політичні осяги менші й ближчі, що були і є можливі до здійснення і є підставою до осягнення тої, найбільшої, мети.

Плян, плянування... Це те, чого нам бракувало і бракує.

Про Англію завжди чули ми раніше, що вона плянує свою політику на 50 і на сотню літ вперед. Очевидно, й інші держави не роблять в цьому розумінню виключення. А що до Совєтів, то, не зважаючи на всю таємничість, добре відомо, що там існують численні штаби, де сидять люди виключно над виробленням плянів на майбутнє. І коли людство уже протягом чвертьстоліття дивується чи жахається з приводу „несподіваних" кроків чи посунень Совєтів, їхніх доконаних фактів „мирного наступу", то все це — наслідок праці отих тихих штабів від плянування.

І ми, українці, коли хочемо мати успіх у своїй праці, коли хочемо, щоби уся наша бурхлива енерґія, ентузіязм, патріотизм, жертвеність і жертви не йшли намарне, мусимо звернути пильну увагу на цю справу.

Маємо наші найвищі репрезентативні й керівні органи, Національну Раду, а на великому і важливому терені — Конґресовий Комітет — і мусимо уможливити їм створення цих **чисто плянових органів**, щоби розумно сплянувати й спрямувати усю нашу широку національну роботу і мудро використати усе доконане — завтра.

Без того — діла не буде.

І не тільки мають цим занятись наші офіційні керівні органи. Позатим маємо велику й численну інтелектуальну еліту: її завдання і її повинність не лише жити „з дня на день", але старатись уняти в ціле і озмислити усе, що робить і що уявляє собою українська нація на нинішньому „історичному відтинку" — і куди та як вона має прямувати до яснішого завтра...

I. Шарай-Самійленко

Економічна конференція в Москві

II Внутрішні турботи Кремля

Не треба забувати і про внутрішні турботи большевиків, як господарські так і політичні.

Як відомо з повідомлення центрального статистичного управління при СНК СССР „Об итогах выполнения г о с у д а р ственного плана развития народного хозяйства СССР" за 1951 рік, крізь побідні числа, що показані таємничими відсотками, безперечно ясствує, що там не все таки гаразд.

Совєтська індустрія не виконала пляну по прокату окремих видів чорної металюрґії; по випуску парових котлів і парових турбін; по різних машинових приладах, зокрема по окремим родам хемічного устаткування, компресорам, лічільним машинам і т. д.

Незавидно виглядає справа з нафтою, а ще гірше з виробництвом цементу. Тому зрозумілі і ті величезні зусилля Москви на конференції в напрямку здобуття імпорту і, в першу чергу, таких товарів як: електричні устаткування, машини, станки, ґуму, пароплави і т. д. і т. п.

В загальному, коли взяти досягнення совєтської промисловости, зокрема у продукуванні сталі, добуванні вугілля, нафти, електроенергії тощо й порівняти ці числа з розрахунком скільки припадає одиниць на кожну особу населення країни, то ці досягнення ще далеко стоять позаду від таких країн, як Англія, Бельгія, Франція, зах. Німеччина і, не кажучи вже про ЗДА.

Гасло Сталіна, проголошене ще в 30-х роках „Догнать і перегнать передові капіталістичні країни в техніко-економічнім відношенні" за десять найближчих років, виявилось далеко не під силу.

Ми вже не говоримо, що ріст згаданої продукції СССР ніколи не служив покажчиком росту матеріяльного і культурного рівня його населення, оскільки ця продукція має призначення головним чином для мілітаризації країни.

В загальному ж слід відмітити, що намагання Кремля розбудувати збройну індустрію є успішне. СССР в 1951 р. в цім відношенні стоїть набагато сильнішим ніж він був у 1941 р.

Та не мало турбує Кремль, що розрахунок на недалеку економічну кризу в капіталістичнім світі не справджується, не вдається посіяти економічні, або навіть і військові конфлікти вільного світу між собою.

Все це ставить Кремль перед проблемою: розраховувати в першу чергу на самих себе.

Для цього вони потребують неперервної психологічної й матеріяльної мобілізаційної напруги в середині країни, що прикривається пропаґандою про загрозу військового нападу капіталістичного світу на СССР. Культивується шпіономанія, а як її наслідок терор, проти турбуючих Москву націоналізмів.

Стратеги в політ. бюро здають собі справу, що при сучасному положенні, СССР ще не є непереможним, що режим Кремля не є вже забезпеченим, що їх існування і життєздатність не лише в минулому у великій мірі були залежні від підтримки капіталістичного світу, але залежні ще й тепер.

Вони свідомі і того, що їхня військова потуга ще не всилах вести затяжну наступальну війну, тим більше, що в такій війні другого „Лендлізу" вже не буде.

Тому, хоч війна двох протилежних систем й ідей по вченню Леніна й Сталіна є неминучою, все ж большевики воліли б її мати тоді, коли знайдуть найбільш сприятливі, мілітарні так і психологічні обставини для себе. Розбудова збройних сил вимагає не лише насичення власної індустрії найновішим технічним устаткуванням, технічними винаходами, а для цього й потрібне утримання „щупальців" в зовнішньому світі, як для підривних цілей, так і для шпіонажу.

Тому, страх Кремля перед можливістю ізоляції СССР з боку зовнішнього світу, був також завжди одною з великих турбот Кремля: — Не дивно чому Совєти з жадобою хватаються за найменші технічні новинки закордоном не шкодуючи ні сил, ні грошей на підкупи чи шпигунство, щоб здобути та запровадити їх у себе.

Пригадаймо критичні тридцяті роки для всієї совєтської системи і політики, коли по словам Сталіна „Новий шлях розвитку" був „сумнівний", коли „партія майже що переродждувалась, а революція на заході іще не так близько" була (И. Сталин „Вопроси Ленинізма", ст. 155; видан. 2). Тоді, по признанню самого Сталіна над СССР була насунулась смертельна загроза капітуляції большевицького курсу перед сильно живучими і ростущими капіталістичними елементами, коли стояла неумолима альтернатива — „хто кого?", в середині самого СССР.

Всім нам ще свіжо в пам'яті стоїть напруження в середині країни, особливо сильний народній спротив Москві на Україні, Північному Кавказі, Поволжі. Кризу перерішила сила сталінської кліки за допомогою апарату й військ ГПУ. Переміг курс наступу т. зв. соціялізму по всьому фронту внутрі СССР, а на зовнішньому відтинку був прийнятий незмінний в своїй стратегії курс рішучої підготовки до так зв. світової пролетарської революції, інакше кажучи — до світового панування Москви.

(Закінчення на стороні 3)

ПЛЕНУМ ЛЬВІВСЬКОГО МІСЬКОГО КОМІТЕТУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

цими днями відбувся для обговорення одного лише питання „Про стан і заходи до поліпшення ідеологічної роботи львівської міської партійної організації". На пленумі констатовано: „На пленумі ЦК. КП(б)У, що відбувся в листопаді 1951 року, львівський міський комітет КП(б)У був підданий гострій критиці за незадовільне керівництво ідеологічною роботою і серйозні недоліки та помилки в керівництві партійними організаціями вищих шкіл, наукових установ, творчих організацій, установ мистецтв. Міськом КП(б)У і його колишній секретар т. Костенко, визнаючи критику правильною, на ділі не вживали належних заходів до усунення серйозних помилок і хиб в ідеологічній роботі міської партійної організації... несвоєчасно реагував на факти проявів українського буржуазного націоналізму".

На пленуі „викривачами і виправлювачами" „проявів українського буржуазного націоналізму" виступали і такі "українські комуністи" — секретар Залізничого райкому партії Якушев, секретар парторганізації інституту прикладного і декоративного мистецтва Пантелеєв, секретар парторганізації політехнічного інституту Малишев, директор лісотехнічного інституту Гарузов. Були виступи, з прізвищ судячи, й українців з уродження, але їх посади більше „декоративні", для пропаганди. Наука, мистецтво, виховання молоді, як бачимо, в руках якушевих, пантелеєвих, а лятошинські існують для ношення орденів лавреатів. (З „Рад. Укр." 22 березня.).

Ів. Керницький

НЕДОРУЧЕНИЙ ДАРУНОК

(Гумореска)

(2)

В обороні президента Трумана забрав слово сам пан Микита Посмітюх, зайнятий у міжчасі розкорковуванням довгої батерії пляшок із пивом.

— Щодо тої точки вашої бесіди, то я дав би вам контра, пані Варко, — сказав Микита. — Він, то значить хоч би і той Труман, ані мені брат, ані сват, і, взагалі, я навіть неліміґрую до Прилучених Державь, лише до Канади, і мені його притекція непотрібна. Але скажу вам так, по справедливості: надаремне ви його пеьочите! Чи ви хоч маєте понятіє, яка то тяжка служба бути президентом? Та ж до того треба мати голову, як бочка! Ви дивіться — хоч би наш бльоковий, пан маґістер Булька, вчений чоловік, школи скінчив, а прийде розподіляти жилетки, чи туалетний папір, то самий густо-часто збаламутиться! А що ж допіру такий президент... Ви гадаєте, що він одних нас дипістів має на карку? А Японія — що? А Франція — що? А турок, що пес?.. А до війни шикуватися — треба, чи не треба? А головне — мус пантрувати за продукцією антонівки, щоб накотити цього вдосталь, поки Ванька свого дідька зліпить! А ниньки такий час, що на обслугу не можна здатися, такий окей аби вам свої години відкалатав та в п'ятницю пейду взяв, а ти, яко господар, мусиш сам про все подбати. І хоч він і президент, а не раз мусить закотити рукави, взяти шуфлю в руки та підсипати під баняк коксу, щоб робота йшла справно і бомба за бомбою з-під праси вискакувала. А ви кажете: „забув про нас", чи як там... Як тут не забути, коли тобі клопоти обсіли голову, як струпи?

— Говоріть своє! — зневажливо закопилила губи пані Варвара.

Я знаю, що хлоп за хлопом завжди тягне, але скажу вам тільки одне: і він колись інакший був, а теперечки попсувся. З того часу, як тая проклята Мокрина закрутила йому голову...

— Що за Мокрина? Чия Мокрина? — допитувались гості.

— Іґі! А ви, хіба, що, не чули? Газет не читаєте, радія не слухаєте? Та ж тепер цілий світ шумить про Мокрину Трумана!

— Не Мокрину, а доктрину, — поправив із кутка Влодзьо-сирітка.

— Мокрина, чи Дарина, все одно шельма-баба, опутала неборака так, що він уже сам не знає, що він уже сам не знає, що творить і що робить!..

.... Отак, то за сим, то за тим, і прощальний бенкет на честь пана Микити Посмітюха, переплітаний культурною гутіркою, а далі щиро-патріотичними піснями, протягнувся далеко поза північ. І це справді якийсь фатальний збіг обставин, що вечірка, яка ввесь час стояла на такому товариському ступені, на другий день вранці знайшла свій епілог на станиці таборової поліції...

Бо, властне, на другий день вранці, коли пані Варвара ліквідувала рештки вчорашнього прийняття й приводила до порядку кімнату, виявилося, що з куфра канув, як камінь у воду, комплект народної ноші, призначений в дарунок пані Рузвелт, а на додаток пропав ще зі стола будильник марки „Докса"...

— Харцизи! Недолюдки! — ремствувала пані Варвара, а її голосок розходився по всіх залях і коридорах. — Зроби їм баль, дай їм їсти-пити, а вони за те останню вереньку з-під тебе витягнуть! Та коли б хоч знаття котрий гаспид так важко мене скривдив: цей Посмітюх чи тая Фуфайка?..

Як у всіх сумнівних випадках, так і тепер став пані Варварі в пригоді неоцінений Влодзьо-сирітка. Вийшло на яву, що, завжди кмітливий і бистрий пластун не лише гриз канапки та ліпив поштові марки, але вряди-годи — позирав на деякі підозрілі рухи гостей, і в одному моменті запримітив, як наш свіжоспечений канадієць в самому розгарі політичної дискусії, всунув щось крадьки за пазуху, яка потім сильно була „віддулася"...

— Так, це він бухнув стрій і будильник! — загомоніла пані Варвара і, не гаючи часу, підняла відповідні кроки.

Зміцнена стежа таборової поліції, очолена самим паном комендантом, затримала пана Посмітюха саме в той зворушливий момент, коли він, із сльозами в очах розціловувався з друзями та знайомими і вантажив на самохід свої скромні, скитальські статки.

— Хвилинка! — службово підняв руку пан командант. — Ану, дозвольте нам, пане Посмітюх, ще раз, на прощання, заглянути до ваших валізок.

Очевидно на таке діктум пан Посмітюх спалахнув святим обуренням:

— Панове, ніби що це за ґранда? Звідки на мене впало таке погане підозріння?! Справді, так тільки може зробити українська поліція! Неповинно напастувати чоловіка, в такій драматичній хвилині, коли він на віки вічні покидає рідний табір, їде світ заочі, далеко від неньки-України...

— Ганьба! Ганьба! — піднялися оклики з юрби. Народ, щиро співчуваючи неповинно напастованому, змісця зайняв ґрізну поставу супроти органів влади.

Та тоді, серед такої напруженої ситуації, раптом в одній валізі так щось затріщало, що налякані поліцаї повідскакували на боки!

— Прошу пані! Наш будильник дзвонить! — тріюмфально зарепетував Влодзьо-сирітка, а пані Варвара з радости трохи не обімліла.

— Еге ж, не мала, зараза, коли задзвонити, аж тепер... — зрезиґновано махнув рукою пан Микита Посмітюх і вже навіть не пробував протестувати, коли поліцисти вивантажили з авта його баґаж і понесли на станицю...

А там, звичайна річ, в одній з валізок знайшовся не тільки будильник, але й сорочка з надтичкою, і хвартушок з крайкою, і мережана хусточка. Пан Посмітюх притомно тлумачився під час переслухання, що він хотів зробити прислугу пані Варварі і взяв ці речі з собою до Канади, щоб їх потім по-сусідству передати в дар пані Рузвелт. Не вмів лише якось пояснити, кому був призначений в подарунок будильник марки „Докса"...

(Кінець)

Петро Волгаїв

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА МОСКОВСЬКИХ ОКУПАНТІВ В УКРАЇНІ

Росія, як окупант нещадно винищувала населення і експлуатувала багатства України, перетворювала її на свою колонію.

Так, з наказу московського царя Петра І., десятки тисяч селян і козаків були вигнані на північ для побудови каналів, що сполучають горішній Дніпро, Волгу та північні річки з Балтійським морем. З цих робіт додому поверталися лише хворі та каліки. Більшість висланих загибали.

Нехтуючи всі попередні умови з Україною, Петро І. роздавав українські землі своїм близьким людям, закладаючи основи нової великої чужої земельної власности на Україні, готуючи тим ґрунт для кріпацтва.

Війну з шведами московський цар вів майже на українському постачанні, годуючи свою армію та взагалі всю Москвію м'ясом української худоби та хлібом з українського поля і підриваючи тим головну базу українського села — скотарство та хліборобство. Торгівлю з закордоном він заборонив і українські товари можна було вивозити лише до Московії, де за них платили дуже мало. Населення всіх станів убожіло, бо мусіло щорічно постачати для московської армії транспортові засоби.

Але найгірше Росія душила український народ податками. До московської скарбниці йшло так само й усе збіжжя, фактично реквізоване в українського народу.

Таким чином, терор Петра І-го був пляново спрямований на весь український народ. Москва прямувала не лише придавити українську державу та національну окремішність, але й сплюндрувати народнє господарство, зруйнувати народній добробут, фізично знівечити, коли не винищити все українське населення.

Московська імператриця Анна, що вела війну з Туреччиною та з Кримом, використала понад усяку силу козацькі війська, вичерпавши до краю народній добробут. Вона таку силу людей виганяла на службу, що не залишилось хліборобів, щоб засіяти ниви. Багато ланів не засівалося, бо не було кому працювати та й не було чим (бо волів усіх забрано й заморено).

Катерина II. (1763-1796) послідовно продовжувала політику Петра І. Україна мала стати і стала матеріяльною базою держави експансії Москви. Після знищення Запорізької Січі, Катерина II. всі землі Війська Запорізького (як порожні, так і заселені) сконфіскувала для московської державної скарбниці. Пізніше вона роздавала їх головним чином, своїм численним минулим і сучасним фаворитам, а потім і звичайній шляхті (московській чи змосковленій) з умовою, щоб нові власники земель на протязі певного часу заселили їх селянами-кріпаками.

Року 1881 сів на царський трон Олександер III. При ньому державні конторисі, розподіл імперських прибутків і видатків встановлено так, щоб можна було збирати з України якнайбільше, а витрачати на неї якнайменше. Щорік сотні мільйонів золотих карбованців, здобутих на Україні в формі державних податків, акцизу тощо йшли не на потреби українського населення, а на інші частини імперії, власне на потреби її центру, тобто Росії.

Залізниці будувалися головним чином у південно-північному напрямі з таким обрахунком, що вивіз усякого краю був спрямований до північних, а не до українських портів. Залізничні тарифи за перевіз були обчислені так, щоб, скажімо, з Полтави дешевше було щось вивозити до Москви, ніж до Києва, а з Херсонщини вигідніше було везти не до Одеси, а до Риги чи Петербургу абощо. Фабрики і виробні на Україні дозволялось будувати лише такі, які не конкурували б з московськими. Тому, наприклад, майже всю вовну (а на Україні було багато) треба було вивозити в Росію, а звідти вже одержувати сукна. Взагалі розвиток текстильної промисловости на Україні гамували.

Були розбудовані харчеві виробництва — передусім виробництво цукру й спирту. Це власне виробництва, що споживають багато сировини порівняно з кількістю витвореного готового продукту, і до того споживають сировину, що швидко псується і через те не надається до далекого перевозу. Митна політика Росії була спрямована так, що українським цукром в Англії вигодовували свиней, а український селянин до того цукру не міг доступитись, бо дома на нього був накладений великий акциз, що повертався продуцентові, коли він той цукор вивозив за кордон.

Корисні копалини були в чужонаціональних руках, що по-хижацькому використовували їх.

Земельний фонд, що на Правобережній Україні складався з конфіскованих польських маєтків, був переданий російським землевласникам, тоді як сільське населення України стояло перед господарською кризою, викликаною аграрним перенаселенням.

Царі Росії вважали наші українські землі за додаток до якогось другого господарського цілого і сприяли розвитку лише тих галузей промисловости, без яких на нашій території не можна було обійтися...

Т. Г. Шевченко розкрив дійсну природу політики Московії і показав, що її підставою була передусім ненаситна жадоба грабунку.

Росія підбила народи, щоб від них усе забрати та нажитися на чужому підбої й поневолення народів стали священним обов'язком росіян, які добачали в цьому сповнення свого історичного післанництва...

З падінням царської Російської імперії, на її місце став СССР. Червоні володарі запроваджують далеко тяжчу колоніяльну політику на Україні, в ширшому маштабі і жорстокіше. Поруч із економічним і позаекономічним визиском московсько - большевицькі рабовласники поставили собі за мету остаточне знищення українського народу як економічної й національної одиниці.

Любомир Рахтицький

Молодь — збирач поштових марок

Філятелія? Зовсім непотрібна справа! Витрата часу! Витрата грошей! Пощо, нащо, кому це потрібне?!

Так часто говорять, не знаючи зовсім ні суті справи, ні її мети, ні завдань, ні користей із неї. Цей негативний, у цьому випадку, консерватизм не дозволив нам до сьогодні вийти на арену світової філателії, так, як непризвичаєння до співпраці з чужинцями не дозволяє нам вийти зі загумінка наших маленьких успіхів і втіх на широке поле міжнародніх зв'язків і зв'язаних із тим дійсних успіхів.

Наша стаття не спрямована до молоді, хоч вона так і затитулована. Молодь бо, пізнавши філятелію горнеться до неї всією душею, а не пізнавши її — не знає про неї. Наша стаття спрямована радше до батьків, тобто до величезної, засадничої громади виховників української молоді. Ми не знаємо, чи багато із батьків цю статтю прочитає, але ми хочемо їм всім показати, що вони не знають одної із основних ділянок виховання дитини, чи радше виховання у дитині цілої низки прикмет, що у дальшому її житті можуть мати величезне позитивне значення.

Иде про колекціонування, про збирання. Зразу кажемо: не конечно треба збирати марки. Але конче треба у дитині виховати любов до збирання. Ця любов і зв'язане із нею заняття виробить у дитині нахил до порядку і до пошанування, до ощадности. Призбирані речі треба ж тримати чисто покладані, щоб їх було видно, щоб товариші чи товаришки могли їх побачити, відчути амбіцію мати теж щось такого, щоб могли похвалити, або ганити, щоб вони мали свій світ зацікавлень, в якому їхні думки оберталися б і вчились працювати критикою та похвалою. Чи може хтось із батьків наших заперечити, що це все неправда і що багато краще, коли світ зацікавлень його дитини обертається довкола вибивання шиб судинам, або зубів товаришам забави?

Чому найкраще є збирати марки? Перш усього тому, що крім прикмети збирання у дитині будиться почуття краси і естетики. Чи хтонебудь із наших батьків завдав собі хоч труду приглянутись цій поштовій марці, що її ліплять на листи? Чи побачив він там прикмету країни її походження, характерні ціхи народу, що її випустив у світ? Ні! Він собі такого труду зовсім не завдав. Пощо? Хто там має би час для дурної марки?! І так марнуються одна з найкращих, дарових метод виховання молоді. Тільки тому, що у батьків не стає охоти звернути увагу своєї дитини на цю справу. Але кожний батько знає, що треба дитині купити книжку із коліровими образками. Так чому ж тоді не показати дитині колірових образків — марок, яких так всюди багато і зокрема сьогодні, при розсипці нашої еміграції по всьому світу, можна їх набувати майже з кожної країни! Марки не тільки виховують почуття краси у дитини, вони вчать її теж географії, історії і культури кожного народу і кожної країни, вони відкривають перед нею весь широкий світ із всім його гарним і таємними закутинами! Цього не зробить жадна книжка про лисичку-сестричку і на цій лисичці дитина і залишиться — на жаль. Чи того хочуть наші батьки? Нехай вони скажуть!

Тепер ще одне. Чому так важко привчити дитину збирати українські марки? Саме українські! Бо якраз у цій ситуації, що в ній находиться наша еміграція у світі важне є все, що зв'язує нас із українством, із українською культурою і її проявами. А українські марки це якраз прояв нашої культури, це свідоцтво нашої пребагатої історії, це наша географія, це українознавство! І якщо треба дитину вчити, бо інакше вона відійде у чуже нам середовище і буде втрачена для нашого великого і славного народу. Чи того хочуть наші батьки? Напевно ні, але подивіться, що робиться! Дітвора вчаться у чужих школах, української мови не знають і нею не говорять, нашою культурою не цікавляться і жадного пієтизму до України не відчувають. Як тому зарадити? Як спонукати свою дитину відчути своє українське походження? Тільки так, щоб їй нашу культуру показати, нашу мову навчити, прив'язати її чуттєво до свого народного пня. А збирання українських поштових марок у тому буде великою помічцю батькам.

(За „Філателістом, ч. 4).

Економічна конференція в Москві

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Прийнята лінія виходила із Ленінського вчення, що перемога соціялізму в одній країні не є ще остаточною, що для остаточної перемоги соціялізму необхідна перемога пролетаріяту хоч би в декількох країнах. А тому, як говорив Ленін, — „переможний пролетаріят організував у себе соціялістичну промисловість" так, щоб потім „встав би проти решти світу"..., як передова бригада революційних сил. Досить глянути на приклад одного лише Китаю, щоб побачити послідовність Москви в здійснюванні далекозакроєних плянів СССР.

Азія виявилась найбільш податливим ґрунтом для „розгортання світової революції". Замасковані форми інтервенції, підтримування комуністичних рухів морально й фінансово, зброєю, інструкторськими кадрами і „радниками" (Китай, Корея, Індо-Китай, Малаї, загравання з Індією) створено замість відкритої інтервенції?

Головні цілі Росії тепер, це створити в себе таку матеріяльну та мілітарну базу, яка б закріпила її здобутки в Азії та успішно підготовила до дальших агресивних плянів остаточного завоювання світу.

Сама ж зустріч делегатів в Москві проходила також під барабанний галас комуністичної преси про „грандіозную" перемогу комуністичної системи та про „паразитизм" і „банкротство" капіталістичної, що був приурочений пониженням цін на товари першої потреби, як раз перед відкриттям конференції.

Та одначе, все це, не послужило переконливим аргументом для ряду торгових делегатів в Москві, про те, до чого прямував Кремль в т. зв. „міжнародній економічній конференції". Суть постави Заходу найліпше відобразив през. ЗДА Труман, коли він сказав, що Москва перш за все мусить доказати на ділі, що вона відмовилась від агресивних плянів.

Зі всього видко, що гра двох світів продовжується. Найближчий час покаже, що переможе: міра почуття відповідальности західнього світу за долю людської свободи й справедливости, чи хвилеві економічні розрахунки, в торгівлі з „канібалами" Кремля, торгівлі рабською працею, народніми злиднями, тої торгівлі за яку вже Захід заплатив і далі дорого платить.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Алентавн, Па.

Національні імпрези.

Свято Державности і Соборности України в неділю, 27 січня. Панахиду за Героїв з-під Крут відслужив наш о. парох прот. д-р Володимир Левицький, що й виголосив на святі реферат. Наш Парафіяльний Хор під упр. проф. Григорія Лозинського відспівав добре пісні: Живи Україно, У Києві, Військо йде; п. Галина Рошко вдграла на піяні Запоріжського Марша. Деклямації виголосили: п. Галина Левицька: Свято Злуки Українських Земель, Олег Левицький: Чи винні ми?, Ігор Левицький (п'ятилітний): Бій під Крутами. — В продовженні цього святкування відбулася Спільна Свят-Вечеря цілої Громади. О. парох молитвою відкрив спільну трапезу, пояснив її значення, а приявні відспівали колядки, якими був переповнений цей настроєвий вечер. П. Галина Левицька виголосила з глибоким чуттям і спомином про Україну — настроєву поезію: Святий Вечер. Для приготування цієї вечері немало праці приложили наші Сестриці під пров. п. Парані Лаби. Оце вперше наша Громада відсвяткувала Свято Соборности та Спільну Свят-Вечерю. — Збірку у висоті $25 вислано для Українського Національної Ради.

Академія-Концерт в пошану сл. п. Ольги з Левицьких Басараб відбулася в неділю, 24 лютого, заходами усего жіноцтва нашої Громади, зорганізованого в Сестрицтві Парафії, Союзі Українок й у Відділі УНС ч. 151. О. парох відслужив Панахиду в церкві при улаштованій могилі, при якій почесну варту тримали: п-і Галина Левицька й Анна Войтович. Відкрила свято й виголосила реферат п. П. Лаба. Захоплюючим виступом була поява на сцені старших жінок, колишніх співачок, що стали півкругом й, зложивши руки, відспівали молитву: Боже Великий, Творче Всесилвний! В дальший програмі відспівали вони пісні: У полі могила. Ой у лузі. Оце вперше був в нас такий виступ й він був нагороджений рясними оплесками учасників. Парафіяльний Хор відспівав пісні: Повій вітре, Журавлі, Не здавить ворог нас. Деклямували: п. Катерина Позебанчук: Могила Ольги Басараб, п. Марія Руданевич: До сх̆ід сонця, п. Роза Ценка: Ольга Басараб, п-і Галина Левицька: Їм замучили її, Мучителям України, Мовчить тюрма, Не здавить ворог нас, п. Анна Войтович: На могилі Ольги Басараб. п. Галина Рошко відіграла Жалібного Марша, а п. Галина Левицька під звуки гітари відспівала Думу про Ольгу Басараб. Уся програма була виконана дуже добре. О. парох закінчив свято короткими словами.

Збірку у висоті $54.72 переслано на Фонд Матері і Дитини при Централі Союзу Українок у Филаделфії.

Святочним Концертом-Академією віддала наша Громада пошану Генієві України Тарасові Шевченкові в неділю, 30 березня. О. парох відслужив Панахиду в церкві за спокій душі нашого Кобзаря, як також відкрив свято. Парафіяльний Хор безсмертним Заповітом розпочав Академію. Реферат виголосив о. парох. Наш Хор відспівав в дальшій програмі пісні: Ой горе тій чайці, Реве та стогне Дніпр широкий, Човник, Вилітали орли, Думи мої. П. Галина Рошко відіграла в'язанку народніх пісень. Олег Левицький деклямував: Мені тринадцятий минало, а Ігор Левицький: Сонце України. П-і Галина Левицька, при заспіві й звуках гітари пісні Вечірний дзвін — деклямувала вірш Думи мої, а при заспіві й акомпаніяменті пісні Бабусю голубко — вірш Лебедин. Вона й вивела інсценізацію вірша Тараса Шевченка: Розрита Могила. Усі три свята відкривано і закінчувано гимнами. — Збірку у висоті $32 переслано для Українського Національного Фонду.

Треба підкреслити при цьому, що при улаштуванні усіх цих імпрез брав активну участь наш Церковний Уряд під керуванням енергійного й заслуженого предсідника п. Миколи Гната. — В програмі до літніх вакацій масмо ще такі імпрези: Свячене, День Матері, Свято С. Петлюри, Е. Коновальця й ген. Тараса Чупринки, День Батька.

С. М.

Ютика, Н. Й.

Річні збори відділу У. К. К.

26 квітня відбулись чергові річні загальні збори членів місцевого відділу Українського Конгресового Комітету. Після вибору президії зборів і затвердження протоколу попередніх загальних річних зборів, були заслухані звіти скарбника, секретаря та культ-освітнього референта. З звіту скарбника ми довідались, що відділ в минулому році мав 89 членів, які внесли до народнього фонду 819 долярів. Коли урахувати кількість українців, що живуть у місті, то такі наслідки слід вважати дуже скромними. Причину цього пояснено малою активністю вибраної в минулому році екзекутиви, більшість членів якої подалась до демісії, а спроби замінити членів шляхом кооптації теж не дали жадного ефекту. Саме тому голова контрольної комісії п. Яковенко в своєму виступі відмітив недостатню організаційну роботу через що утворилась відірваність екзекутиви від української громади. Але це в значній мірі було компенсовано інтенсивною роботою секретаря відділу п. Михайла Войтовича. Дякуючи його стараннм чітко налаженю зв'язок відділу з українськими організаціями як периферії, так і центру. Разом з тим п. Войтович добився створення українського відділу при Міській Публічній книгозбірні і тепер наші люди вже читають книжки рідною мовою. При відділі УКК п. Войтович організував книгарню, яка розповсюджує українські книжки серед нашого населення і книжки про Україну серед американців. Другим відділом, який минулого року розгорнув всебічно свою роботу, — є культурно-освітній. Коли згадати, що імпрези і свята, улаштовані відділом, дали касі 472 доляри і взяти на увагу, що витрати на імпрези весь час був за добровільними датками, то треба рахувати, що не було жадного українця в місті, який би не побував на одному з наших національних свят. Минулого року при відділі зорганізований був драматичний гурток, який зробив інсценізацію вірша Шевченка. Катерина та поставив одну вже самостійну виставу з творів Васильченка. За допомогою місцевого відділу Союзу Українок культосвітньому відділові вдалось прийняти участь у виставці, що була організована в грудні минулого року „Салвейшен Армі" і саме український відділ на виставці притягав до себе найбільше уваги з боку відвідувачів. Звіт контрольної комісії показав нам, що Ютика посідає почесне місце в українській громаді Америки саме щодо своєї жертвенности було і в інших наших громадах, наша Централя мала б заплановані нею 250 тисяч долярів. Тож після заслухання звіту контрольної комісії загальні збори уділяють абсолютне уступаючій екзекутиві і обирають нову в такому складі: головою відділу п. Степан Фалінський, першим міс тоголовою і організаційним референтом — Богдан Чайківський, другим містоголовою й інформаційним референтом — д-р Євгена Єржаківська, референтом культосвіти п. Омельян Томич, референтом-статистиком п. Володимир Запаранюк, скарбником п. Степан Мельник та секретарем п. Михайло Войтович. Контрольну комісію обрано в такому складі: головою п. Володимир Яковенко та членами: Олександер Коваль і Павло Присяжний.

Тож хочемо побажати новій екзекутиві успішної орботи і ми певні, що саме такий склад екзекутиви доведе до щасливого кінця розпочату відділом у минулому році справу об'єднання навколо себе всіх українців не лише міста, але й околиць, бо саме від успішного завершення об'єднання найбільше тут і майбутнє нашого народу на Батьківщині. О. Ч.

СУЧАСНЕ АМЕРИКАНСЬКЕ МАЛЯРСТВО — ТЕМА ДОПОВІДІ В Л. М. КЛЮБІ

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що темою чергової доповіді в цьому Клюбі в найближчу п'ятницю, 9-го травня, буде: „Сучасне американське малярство". Доповідь виголосить п-ні Оксана Шавес, в приміщенні Клюбу при 149 2-га евеню. Початок, як звичайно, 7.30 ввечорі.

Ню Йорк, Н. Й.

УСС влаштовують роковини Маківки.

Станиця Українських Січових Стрільців у Ню Йорку відзначила в суботу 3. травня роковини бою на Маківці, що відбувся в 1915 році. Голова Станиці УСС Володимир Калина привітав гостей від Запоріжців і Першої Дивізії та присутніх побратимів і підкреслив, що Українські Січові Стрільці згадують про цей перший бій українського війська з російським окупантом України як про символ відновлення боротьби за волю України після Полтави. Маківка і Берестечко були на Західній Україні місцями національних прощ, куди десятки тисяч народу щорічно спішили поклонитися героям борців за волю України. П. Степан Ріпецький виголосив дуже цікавий реферат, опертий на оригінальних матеріялах, таких як листи стрільців, що воювали на Маківці, дивізійний наказ, в якому вихваляється УСС за перемогу на Маківці та інші матеріяли, між ними статтю в київському часописі „Україна" з дня 22 січня 1919, в якій вихваляється Січові Стрільці як найкраще й найвірніше українське військо. Присутні заохочували докладача видати свої спогади друком.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

Б. М. ЛЯТОШИНСЬКИЙ І Д. П. ДЕМУЦЬКИЙ ЛАВРЕАТИ СТАЛІНСЬКИХ ПРЕМІЙ

Премія їм присуджена за участь у створені кольорової кінокартини „Тарас Шевченко". Б. М. Лятошинський „заслужений діяч мистецтв УССР" Д. П. Демуцький „заслужений діяч мистецтв Узбецької ССР, оператор".

ЗА ЩО ДАЮТЬ „ЛАВРЕАТА СТАЛІНСЬКОЇ ПРЕМІЇ?"

Поет Микола Нагнибіда дістав лавреата і премію за свої поезії, взірцем якої є такі рядки, опубліковані в „Рад. Укр." 23 березня:

„Росіс, Росіс, — як мати,
Ти братнім народам дала
Свій простір безмежний, багатий
I силу, яку не здолати,
I гордість, і крила орла..."

Довша стаття, прославлююча цього „лавреата" підписана „Володимир Пянов".

УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМ ВИРОБІТКУ В КОЛГОСПАХ

У пункті 15 колхозного статуту про означення що це таке „трудодень" записано: „Правлінням артілі розробляється і загальними зборами колхозників затверджується для всіх сільськогосподарських робіт норми виробітку і розцінки кожної роботи в трудоднях..."

Про те, як ці норми застосовуються, подає „Рад. Укр." 23 березня: „як приклад можна навести укрупнений колхоз „Прогрес", Кремінського райоиу, Ворошиловградської області. Тут правильно організована праця колхозників, норми виробітку переглядаються з урахуванням рівня продуктивности праці, досягнутого передовою частиною колхозників і затверджується загальними зборами колхозників. Завдяки правильній організації праці і застосуванню дрібно-групової та індивідуальної відрядності, ці норми виконуються і перевиконуються".

(У. Д.).

Закінчення ювілейних святкувань в Торонто

В п'ятницю, 23 травня 1952 р. українці провінції Онтеріо, під проводом Відділу Комітету Українців Канади в Торонто, відзначатимуть визначну подію в своєму громадському житті. Цього дня, о год. 7-мій вечора буде врочисто відслонено в Торонто, в залі „Palace Pier". Пропам'ятну Таблицю для вшанування Українських Піонерів. Пропам'ятна Таблиця за дозволом уряду має бути вмурована в будинку провінціонального парляменту, щоб увіковічнити пам'ять про тих, що своїм мозольним трудом і впертою працею перемінили канадійські праліси й пустині в сучасну розвинену індустріяльну країну. В цьому дійсно всепровінціональному святі українців Канади, крім громадянства, візьмуть участь представники федерального, провінціонального й міського урядів, а також інші запрошені гості. В офіційній частині програми, яка триватиме від год. 7-мої до 9-тої вечора, відбудеться відслонення Пропам'ятної Таблиці, короткі промови представників Комітету Українців Канади та привітання посла провінціонального парляменту п. І. Яремка й представників канадійського уряду.

Від год. 9-тої аж до 1-шої вночі, в великій залі цього ж „Palace Pier", над онтерійським озером, буде влаштована для всіх учасників Свята величава забава, при участи професійної оркестри під керівництвом диригента Дейвідсона. Врочисте відслонення Пропам'ятної Таблиці в Торонто буде фактично закінченням святкувань 60-літнього Ювілею Українських Піонерів, тому слід очікувати, що не лише українці м. Торонта, але й цілої онтерійської провінції візьмуть в ньому активну участь.

Це небуденне Свято повинно перетворитися в манiфестацію нашої національної єдности, завдяки якій українці Східньої Канади здобувають щораз більші впливи і значення в канадійському політичному житті.

Комітет Українців Канади, Відділ Торонто.

ОТРИМАЙТЕ ВАШІ ЛИСТИ.

Адміністрація „Свободи" має у себе листи для таких Вп. Панів: **Богдана Борземського, Івана Шанди, П. Верна та Степана Любомирського.** Просимо їх подати свої адреси, щоб ці листи ми могли їм доручити.

НАКЛЕПИ НА ПРОТИКОМУНІСТИЧНОГО СВІДКА В СУДОВІМ ПРОЦЕСІ

Ню Йорк. — Оборонець в процесі шістнадцятьох комуністичних провідників, Франк Серрік знайшовся від закидом подавання неправдивих відомостей. Ці неправдиві інформації мали на меті заплямити Луї Буденца, що свідчить проти комуністів. А саме, оборонець Франк Серрік заявив, що Департамент Справедливости дослiджує кривоприсягу, що нею провинився Буденц. — Одначе суддя Е. Дімон відхилив цей наклеп, коли було отримано певні відомості, що Буденц не перебуває під жадним слідством в будьякій справі.

ЗУХВАЛИЙ НАПАД В ЦЕНТРІ МІСТА

Ню Йорк. — До касирки одного з кін на рухливій 42 вулиці з'явився бандит і наставивши пістоля, вимагав грошей. Коли касирка відмовилась дати, бандит стрілив, але не вцілив. За напасником погнався член охорони кіна й зловив його. Але, під час стрілянини, на вулиці була забита одна особа.

● **Більше курять, а менш п'ють** мешканці стейту Ню Джерзі, як це оголошує податкове бюро в Трентоні. Зміну пізнати з обчислень податкових приходів з обох родів проданих уживків.

ПОВІДЬ У СОЛТ ЛЕЙК СИТІ

Солт Лейк Ситі. — Західня частина цього міста опинилася під загрозою залиття її водою, яка прорвала забезпечувальні споруди й затопила великі дооколичні обширі. Три тисяші мешканців міста були змушені втікати, залишивши свої доми. Околиці Джордан ріки й озера Юта опинилися під водою в наслідок невитривалости гребель, що, як припускають, повстало з-за хибного обрахування міцности охоронних будівель. На контролю гребель витрачувано останнього часу багато грошей, проте всі охоронні засоби виявились заслабі й населення понесло великі втрати в майні, що нищиться повіддю, яка, між іншими, пошкодила також водотяги питної води, що може від'ємно позначитись на здоров'ї місцевого населення.

В ЕСПАНІЇ ДІСТАЛИ АМНЕСТІЮ 10,000 В'ЯЗНІВ

Мадрид. — Генераліссімус Франко проголосив амнестію, яка обіймe третину всіх в'язнів в Еспанії, це значить коло 10,000 осіб. Амнестію проголосили в зв'язку з Міжнародним Евхаристійним Конґресом, що має відбутися в Барцельоні від 27 травня до 1-го червня. Міністер Справедливости Антоніо Ітурменді Бацалес, заявив, що вийдуть на волю ті в'язні, які були засуджені до двох років ув'язнення. Ті в'язні, що відсиджують кару від 3-6 років, мають скасування половини кари, а в'язні з карою від 7до 25 років дістають зменшення кари на одну четвертину. Міністер додав у своїй заяві, що ґенераліссімус Франко не дав повної амнестії для всіх в'язнів „тільки з огляду на громадянську безпеку". Амнестія обіймає всіх родів в'язнів, отже і політичних арештантів, але уряд виключить від добродійства амнестії тих, що відсиджують кару за протидержавні виступи після закінчення громадянської війни в 1939 році.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В АВСТРАЛІЇ

До нас дійшли два числа нового українського часопису, що зачав виходити в місті Сидней в Австралії. Є це „Церковний Вісник" — „церковно - громадський місячник УАПЦ в Австралії", що появляється під редакцією Колеґії, а як видавець підписаний Єпископ Сильвестер (Гаєвський). Редакція ставить собі за мету „посилити духовно-релігійну опіку над вірними: нашого архипастиря преосвященного Єпископа Сильвестра і нечисленною українського православного духовенства в Австралії, та інформувати вірних про життя Української Автокефальної Церкви в Австралії і в усьому світі". В першому числі цього часопису реклямується інші українські часописи в Австралії, а саме квартальник „Наш Вісник" („Універсальний журнал"), що виходить у Нюпорт, Вікторія, та місячний часопис „Наш Голос" („загально - український соборницький і позапартійний часопис"), який виходить в Аделайді, Савт Австралія. В другому числі „Церковного Вісника" згадується про допис в часописі „Єдність" з Аделайди. Таким чином тепер українські поселенці в Австралії мають чотири часописи: Наш Вісник, Наш Голос, Єдність і Церковний Вісник.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбудуться в пятницю, 9. травня (мая) 1952, в год. 8. ввечорі, в Січовій Галі, 506 — 18 Ave. Проситься членів приходити на збори і платити свої вкладки на зборах відділу. — А. Змий, предс.; П. Заболоцький, кас.; Ю. Баранюк, сек.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 11. травня (мая), о год. 1. попол., в У. А. Осередку, 2965 Карпендер вул. Просимо членів приходити на збори та платити свої вкладки. Також будемо роздавати дивіденди від У. Н. Союзу. — П. Андрушків, секр.

CLEVELAND, O. — St. Basil's Lodge — Branch 364 will hold its meeting Sunday, May 11, at 2 P. M., at the Ukrainian Home, 3161 East 93rd St. off Kinsman Road. We ask all members to attend this meeting and pay up their back dues or we will have to suspend them. We still have several annual almanacs for sale. There are many interesting items in this book and the cost is only $1.00. — H. Kukiz, Pres.; J. Stoika, Rec. Sec'y; S. Kraft, Treas.; E. Bilecky, Fin. Sec'y.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 11. травня в годині 2. пополудні в домі Лісного. — І. Шеґера, предс.; Л. Мартинчук, кас.; М. Лісний, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Подається до відома членам Тов. ім. І. Франка, від. 334, що місячні збори відбудуться 11. травня о год. 1. пополудні, в У. Н. Домі. Проситься членів прийти на ці збори, бо є важні справи до рішення. — М. Задерецький, предс.; С. Морозович, фін. секр.-скарб.; І. Жук, рек. секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє, що збори відбудуться 11. травня, о год. 12, в Союзовім Домі, 845 N. Western Ave. Проситься членів прийти на час і вирівняти свої залеглости, бо інакше таких членів суспендується. Суспендовані члени, як прийдуть і вирівняють свій довг, будуть прийняті наново. — Г. Бобик, предс.; Н. Сенчишак, кас.; М. Семків, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. Запорозька Січ, від. 75, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. травня, о год. 1. пополудні, в У. Н. Домі, 4655 Мартин вул. Обовязком кожного члена явитись на цих зборах, бо є дуже важні справи до полагодження. — І. Ясінський, пр.; С. Здан, секр.; І. Слупецький, кас.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. „Сокіл", від. 336, відбудуться в неділю, 11. травня, о год. 1-ій пополудні в У. Н. Домі. Проситься членів прийти на збори, бо відбудеться вибір делеґатів на Конґрес УКК. Довгуючих членів взивається вирівняти свої залеглости, щоб не наражуватись на суспенду. — Е. Дзядига, рек. секр.

БАЛТІМОР, МД. — Бр. Пресв. Тройці, від. 320, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. травня, в год. 2-ій пополудні, в У. Н. Домі, 3101 O'Donnell St. Просимо всіх членів прийти на час і вирівняти свої вкладки. Маємо теж інші справи до вирішення. — Г. Шулька, предс.; І. Малко, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Петра і Павла, від. 220, відбудуться в суботу, 10. травня, 7:30 ввечорі, в малій параф. галі, 4952 Полайна вул. Проситься всіх членів частіше приходити на збори. Цего місяця маємо кілька важних справ до обговорення, як також пригадується довжникам, щоби вирівняли свої залеглі довги; як цего не зроблять в тім місяці, будуть суспендовані. Як маєте знайомих, що ще не є членами УНС, то просимо привести на збори, щоб їх вписати. Гр. Гарасим, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — В неділю, 11. травня, о год. 1:30 пополудні, відбудуться місячні сходини членів 94-го від. ім. М. Шашкевича, в салі УДКлюбу при 2376 Ґрейлінґ. Приявність всіх членів обовязкова. — М. Шаран, предс.; Е. Зубальський, рек. секр.

КЕМПБЕЛ, О. — Місячні збори Тов. Сокіл, від. 218, відбудуться в неділю, 11. травня, в год. 2. попол., в Н. Домі, 165 Gordon Ave. Є важні справи до полагодження, як також буде вибір делеґатів на пятий Конґрес УКК. Проситься всіх членів взяти участь в цих зборах, а довгуючих просимо вирівняти свої членські вкладки. — М. Ткачишин, предс.; М. Стахура, секр.-кас.

КЛІВЛЕНД, О. — Надзвичайні збори Бр. св. Петра і Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 11. травня, зараз по другій Сл. Божій, в галі церковній, 2280 W. 7th St. Просимо всіх членів прибути на ці збори, де буде вибір делеґата на пятий Конґрес Амер. Українців і дискусія про святкування 50-річного ювілею нашого відділу. — Г. Голубець, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. травня, в год. 2-ій пополудні, в У. Г. Клюбі, 608 Вест Лакавана Еве. Рівнож пригадується всім членам, що в цім місяці кожний член платить 25 ц. більше на цвіти для покійного Олекси Бовтюха. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія Великого, від. 161, відбудуться в суботу, 10-го травня, в годині 7. ввечорі, у власній салі. Зогляду на те, що на зборах будуть порушені важні справи, тому присутність всіх членів, місцевих і позамісцевих, є конечна. Просимо привести нових членів і вписуйте свої діти до У. Н. Союзу. Взиваємо довгуючих членів вирівнювати свої залеглости. — Уряд.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 11. травня, в церковній залі, в год. 1:30 пополудні. Проситься членів явитись на збори, бо є важні справи до вирішення. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 325, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в пятницю, 9. травня, о год. 8. ввечорі, в своїм домі, 216-18 Grand St. Проситься членів прибути на збори і вирівняти свої вкладки. Приведіть нових членів зі собою до Тов. і Союзу. — В. Возняковський, пр.; М. Поврозник, кас.; І. Гавришко, рек. секр.; П. Малицький, фін. секр.

ТОМАСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 421, буде мати мітинґ 10-го травня в 8. годині точно. Просимо всіх членів приходити на мітинґи. — Т. Михнів, предс.; М. Шипінка, кас.; Ю. Береза, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбувідбудуться в неділю, 11. травня, точно в 2. год. пополудні. Просимо всіх членів буди присутніми. — В. Новак, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. травня, в годині 2-ій пополудні в парафіяльній шкільній галі, 45-47 Говп Еве., Пасейк. Просимо членів прийти на збори та вирівняти свої місячні вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Філь, предс.; В. Палюх, кас.; Г. Яськів, секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. травня, о год. 1:30 пополудні, в українській галі на 2-ій вулиці, 213 Скунмекер Еве. Проситься всіх членів прийти і заплатити своє місячне. — П. Янковський, предс.; Й. Кудлик, кас.; М. Куць, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. травня, в У. Н. Домі, 517 Галлет вул., точно о год. 7:30 ввечорі. Взивається все членство прийти на час. Буде до вирішення справа з делеґатом на Конґрес. Проситься тих українців і українок, що ще не є членами в нашій організації, прийти до нас на збори, а ми радо приймемо. — Д. Постоловський, предс.; Ю. Добуш, кас.; М. Галькевич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 10. травня, в год. 7. ввечорі, в домі Громади на Лавренц вул. Проситься всіх членів, місцевих і позамісцевих, бути присутними і вирівняти залеглі вкладки та порішити важні справи, котрі відкладається з мітинґу на мітинґ задля браку членів на зборах. — І. Жмутин, предс.; І. Сорока, кас.; Д. Хромяк, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від. 324, повідомляє, що звичайні місячні збори членів відбудуться 10. травня о год. 8-ій ввечорі. Уряд Тов. просить всіх членів явитися і вирівняти на цих зборах залеглі і біжучі членські вкладки. — А. Горохівський, предс.; Н. Вурак, кас.; І. Струк, секр.

ТАРЗАН, ч. 2824. Міняють барву.

„Поспішай, Тарзане! Вони зближаються!", гукав Дарнот. „Поможи Дарнотові і дівчатам, Хіраме!" крикнув Тарзан. „Я буду охороняти вас!"

„Запровадь дівчат до Сенута, Павле!" гукнув Тарзан. „Ми будем обороняти сходи, доки Отаму не прийде сюди!"

„Залиши батька діямантів, Тарзане, і йди", кричала Тіра. Тарзан відмовився. „Ми не можемо довіряти тобі.